

Representantforslag 56 S

(2015–2016)

fra stortingsrepresentantene Kari Henriksen, Anette Trettebergstuen, Stine Renate Håheim og Lene Vågslid

Dokument 8:56 S (2015–2016)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kari Henriksen, Anette Trettebergstuen, Stine Renate Håheim og Lene Vågslid om kvinner i fengsel

Til Stortinget

Bakgrunn

Det er behov for å styrke oppfølgingen av kvinner i fengsel. Kvinner er en minoritet i fengselssystemet. De utgjør rundt 9 pst. av de innsatte og har dårligere soningsforhold enn menn.

Det er en kjent utfordring at kvinner i norske fengsler for ofte soner sammen med menn. Det at kvinner og menn soner sammen kan føre til sex-press og trakassering. Marianne Vollan, direktør i Kriminalomsorgsdirektoratet, uttalte følgende til VG 16. februar 2016:

«Det byr åpenbart på utfordringer når kvinner soner i samme fengsel som menn. Disse fengslene er i utgangspunktet tilrettelagt for mannlige innsatte.»

Knut Are Svenkerud, leder i Kriminalomsorgens Yrkesforbund, svarer i samme oppslag i VG kontant ja på spørsmål om kvinner blir utsatt for seksuell trakassering i norske fengsler.

Det er norske myndigheters ansvar å sørge for tryggheten til kvinnelige innsatte. Det er særlig viktig at kriminalomsorgen prioriterer å sikre kvinners trygghet i fengsler der kvinner og menn soner sammen. Det er uakseptabelt at kvinner skal risikere å oppleve sex-press, trakassering eller overgrep i norske fengsler.

4 av 10 straffedømte kvinner har vært utsatt for seksuelle overgrep som barn, mens 6 av 10 oppgir å ha vært utsatt for voldtekt som voksen, viser en undersøkelse utført av Marie-Lisbet Amundsen, dosent ved Høgskolen i Sørøst-Norge. Tallene viser at mange innsatte kvinner har en alvorlig historikk knyttet til overgrep. Dette understreker behovet for at kvinner bør få sone adskilt fra menn. Det viser også et behov for at disse kvinnene må få bedre oppfølging for å bearbeide overgrepserfaringene de har med seg inn i fengselet. Bearbeiding av tidligere overgrepserfaringer vil i mange tilfeller være en viktig del av det å lykkes med tilbakeføring til et lovlydig liv utenfor fengselet etter endt soning. God og målrettet rehabilitering er et nødvendig virkemiddel for å redusere gjentakelse av kriminalitet og å legge til rette for livs- endring.

Nyere forskning og anbefalingene fra kriminalomsorgens rapport «Likeverdige forhold for kvinner og menn under kriminalomsorgens ansvar» peker på en rekke utfordringer for kvinner som sitter i norske fengsler. Den peker også på mulige tiltak som vil kunne bedre kvinners soningsforhold. Det er viktig at forslagene i rapporten vurderes nøye av Justis- og beredskapsdepartementet og at vurderingene som gjøres knyttet til de enkelte forslagene, presenteres for Stortinget på egnet måte.

Arbeiderpartiet foreslo i sitt alternative budsjett for 2016 å bygge nytt Agder fengsel, med egen kvinneavdeling. Arbeiderpartiet foreslo videre at det skulle bevilges 10 mill. kroner, utover regjeringens forslag, for å styrke tilbudet til kvinnelige innsatte i norske fengsler. Forslaget ble nedstemt i Stortinget. Disse 10 mill. kronene var øremerket tiltak for å bedre helsetilstanden og gi kvinnene en mer tilpasset rehabilitering.

Beriktiget

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak som legger til rette for at kvinner i fengsel ikke må sone sammen med menn, herunder sørge for at det neste fengselet som bygges i Norge, bygges ut med egen kvinneenhet.
2. Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak som bedrer kvinners soningsforhold og sørger for at

rehabiliteringen under soning tar utgangspunkt i kvinners særlige behov.

3. Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak som legger til rette for at kvinner som tidligere i livet har vært utsatt for overgrep, får hjelp til å bearbeide overgrepserfaringene, herunder styrke det psykiske helsetilbudet til kvinner i fengsel.
4. Stortinget ber regjeringen vurdere samtlige tiltak foreslått i rapporten «Likeverdige forhold for kvinner og menn under kriminalomsorgens ansvar», som ble avgitt til Kriminalomsorgsdirektoratet januar 2015, og fremme sak med sine vurderinger av tiltakene.

18. februar 2016